

Medobčinski svet ZK za Gorenjsko in komite občinske konference ZK Kranj sta v četrtek zvečer pripravila v kinu Center v Kranju Ustni časopis Komunista. To je bila osrednja prireditev ob proslavljanju 50-letnice pisane partiske besede na Gorenjskem. — Foto: F. Perdan

Leto XXVIII. Številka 50

GLAS

Ustanovitelji: obč. konference SZDL Jesenice, Kranj, Radovljica, Škofja Loka in Tržič — Izdaja ČP Glas Kranj. Glavni urednik Anton Miklavčič — Odgovorni urednik Albin Učakar

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

S slavnostno proslavo v gledališču Tone Čufar so na Jesenicah minuli petek zaključili praznovanje tedna Komunista. Proslave, na kateri so sprejeli 150 novih članov Zveze komunistov, se je udeleži tudi član sveta federacije Miha Marinko. Na proslavi so obdarovali vse tiste, ki so že več kot trideset let člani partije, najprizadenejšim in najbolj aktivnim desetim komunistom, ki so že več kot trideset let člani partije, pa so podelili zlate značke. Med drugim tudi dolgoletnemu komunistu Cirilu Trilerju. Vlado Janžič, namestnik sekretarja IK predsedstva CK ZKS, je spregovoril o tem, da so prebrali tudi najboljši šolski nalogi na temo ob 50-letnici pisane partiske besede. Številnim komunistom ter gostom — med njimi je bil tudi predsednik zborna združenega dela inž. Stefan Nemec — je zapel pevski zbor pod vodstvom Janka Pribosiča — Foto: F. Perdan

Na svidenje v Begunjah

Slavnostni govornik na osrednji gorenjski proslavi ob 30-letnici osvoboditve bo Martin Košir

Številne prireditve, ki bodo v prihodnjih dneh v Krpinu v Begunjah, in osrednja proslava, ki bo 4. julija ob 10. uri, sodijo med največje letošnje prireditve v počastitev 30-letnice osvoboditve in zmage nad fašizmom tako na Gorenjskem kot v Sloveniji. Kot smo že poročali, se bodo slovesnosti pričele že jutri (četrtek) ob 20. uri na prireditvenem prostoru v Begunjah s koncertom ansambla bratov Avsenik in taborniškim večerom. Mladinci bodo po okoliških hribih zakurili kresove, na grobovih talcev pa bodo zgorezale svečke.

4. julija ob 8.30 se bodo začeli zbirati med avtobusno postajo v Begunjah in Poljčami preživeli borce Kokrškega in Jeseniškega odreda, pripadniki teritorialnih enot in prostovoljci. Zbirališče za gasilce, člane športnih organizacij in društva pa bo ob isti uri pred tovarno Elan. Po 9. uri se bodo vse enote, organizacije in društva ter preživeli borce s praporji in godbami na pihala v slavnostni povorki podali na prireditveni prostor v Krpin.

Ob 10. uri se bo začela osrednja proslava z velikim zborovanjem in kulturnim programom. Slavnostni govornik bo namestnik zveznega sekretarja za notranje zadeve in znan družbenopolitični delavec Martin Košir. V kulturnem programu bodo sodelovali pihalni orkester JLA iz Ljubljane, godbe na pihala jeseniških železarjev, iz Gorij in Lesc, zdržani pevski zbori občine Radovljica, recitatorska skupina radovljiske delavske univerze, harmonikarski orkester glasbene šole Radovljica in ansambel bratov Avsenik. V kulturnem programu bo tako sodelovalo prek 200 nastopajočih.

Pred pričetkom prireditve bodo iz letal odskočili padaleci Alpskega letalskega centra Lesce. Po proslavi pa bo tovariško srečanje in ples. Igral bo ansambel Gorenjiči iz Radovljice. Prireditelji pa so poskrbeli za dejajoči in pijačo. Razen tega bo vsakdo lahko dobil posebno značko, na voljo pa bo tudi posebna brošura.

Prireditve v Krpinu se bodo nadaljevale tudi v soboto, 5. julija. Ob 20. uri bosta občinska konferenca ZSMS Radovljica in garnizija JLA Bohinjska Bela pripravili svečano akademijo z naslovom 30 let v svobodi. V bogatem kulturnem programu, ki ga režira Božo Sprajc, bodo nastopili mladinski ženski pevski zbor občine Radovljica, slovenski študentski orkester, ansambel garnizije JLA Škofja Loka, harmonikarski orkester radovljiske glasbene šole, recitatorji in prvak SNG Ladko Korošec.

V nedeljo zvečer ob 20.30 pa bodo člani dramske sekcije DPD Svoboda Podnart uprizorili partizansko dramo Vida-Staša, ki jo je zrežiral Ivan Eržen.

Vse tri dni, ko bodo v Krpinu prireditve, bodo tamkaj tabornili tudi taborniki, mlađi prostovoljci teritorialnih enot in brigadi.

Pripravljalni odbor in gorenjske družbenopolitične organizacije vabijo vse nekdanje zapornike begunjske jetnišnice, njihove svojce, borce partizanskih enot, aktiviste OF in internirance ter vse občane, da se prireditv, posebno pa velikega zborovanja na osrednji proslavi 4. julija, udeležijo v čimvečjem številu. Na svidenje torej v Begunjah.

Podpora programu gradnje družbenih objektov

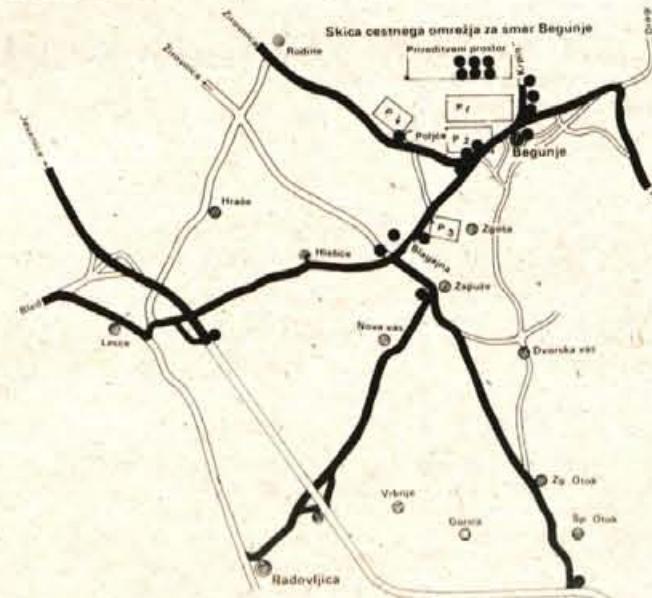
V teh dneh v organizacijah združenega dela in temeljnih organizacij združenega dela v kranjski občini potekajo še zadnje razprave o programu gradnje družbenih objektov v krajevnih skupnostih v občini. Do začetka tega tedna je bilo že 134 zborov delavcev, ki se jih je

udeležilo prek 21.000 zaposlenih. Čeprav bo akcija zaključena še konec tedna, že lahko ugotovimo, da je na dosedanjih razpravah doživelja široko družbeno podporo.

Edine pripombe na program so bile, da ga je treba uresničiti do sledno tako kot je začrtan. Po-

nekod so tudi predlagali, da bi v program vključili še nekatere druge objekte, vendar za razširitev programa ta hip zaradi pomajkanja denarja ni izgledoval. Kaže torej, da bodo v kranjski občini že prihodnjem teden podpisali družbeni dogovor za zdrževanje sredstev za uresničitev začrtanega programa. Hkrati pa bo še ta mesec imenovan tudi poseben odbor za gradnjo.

A. Z.

Kako bomo prišli v Begunje?

Komisija za promet pri pripravljalnem odboru za osrednjo gorenjsko proslavo, ki bo 4. julija ob 10. uri v Begunjah, in za koncert ansambla bratov Avsenik, ki bo 3. julija ob 20. uri, je izdelala naslednji prometni red:

Promet bo potekal po cestah Žirovnica-Begunje, Lesce-Begunje, Radovljica-Begunje. Podvin-Begunje in Tržič-Begunje v obe smeri. Prireditelj je za voznike osebnih avtomobilov pripravil stiri parkirne prostore: na travniku pri vhodu v Krpin (1500), nasproti gostilne Jožovec (600), pred tovarno Elan (400) in pred šolo v Poljčah (200). Razen tega je nasproti gostilne Jožovec rezerviran parkirni prostor za 60 avtobusov.

Od parkirnih prostorov do prireditvenega prostora je promet za vsa motorna vozila prepovedan. Prav tako je prepovedano parkiranje v vasi Begunje od gasilskega doma do vhoda v Krpin.

Komisija prosi vse udeležence, da upoštevajo navodila milicičnikov in redarjev.

Na osrednjo proslavo 4. julija ob 10. uri bodo iz raznih krajev radovljiske občine vozili tudi posebni avtobusi. Iz Bohinja (postajališče Bohinj-Jezero) bo odpeljal posebni avtobus ob 7.30, iz Gorij ob 8. uri, z Bleda ob 8.15. Razen tega bo ob 8. do 10. ure vozil posebni avtobus na proggi Radovljica-Zapuže-Begunje-Hlebec-Lesce-Radovljica.

jubilejna
mešanica
BRAVO

**SPECERIJA
BLEDS**

Naročnik:

XXV. JUBILEJNI MEDNARODNI GORENJSKI SEJEM OD 8. DO 18. AVGUSTA

Upoštevati gospodarske in politične razmere

Medobčinski svet ZK za Gorenjsko in komite občinske konference ZK Kranj sta v četrtek v kinu Center v Kranju organizirala Ustni časopis Komunista

Svečano okrašeno dvorano kina Center v Kranju je v četrtek zvečer obiskalo blizu 700 članov zveze komunistov z Gorenjske. Udeležili so se osrednje kranjske in hkrati tudi gorenjske prireditve ob proslavljanju 50-letnice pisane partiske besede in tedna Komunista. Za številne je bila prireditve pod naslovom Ustni časopis Komunista zanimiva

novost. Na njej so sodelovali predsednik CK ZKS Franc Popit, predsednik komisije za družbeno-ekonomsko odnose pri predsedstvu CK ZKS Miran Potrč, članica CK ZK Črne gore Olga Perović, namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Lazar Mojsov, sekretar republiške konference ZSM Slovenije Zdenko Mali, sekretar medobčin-

Ob proslavi v Begunjah

Dekle iz celice smrti

Minko Košir iz Podljubelja, poročeno Perač, sedaj stanujočo v Tržiču, so Nemci leta 1942 ujeli in jo zaprli v Begunje, od koder je junaška partizanka po 11 mesecih usla

in osivelata mati štirih otrok, ki je pogosto prekromna v opisovanju svojega bojevanja za sedanost. »Vsak se je hotel že takoj znesti nad nami. Gnali so nas na žandarmerijo v Duplje, kjer so nas od glave do peta premerili celo „glavni“ z blejskega policijskega staba. Potem so nas strpali v živinske kamione in nas zložili na dvořišču begunjskih zaporov. Deset dni sem prebivala v bunkerju na dolgem hodniku, v sedanjih celicah smrti. Potem so me premestili v sobo. Tri mesece, ponoči in podnevi, še posebno potem, ko so zvedeli, da sem komunistka, so me zasljevali, pregovarjali in tepli zvezzano na stolu. Na vse štiri sem se moralna postaviti, da sem se pobrala. Ženska je, popustila bo in vse povedala, je bilo le upanje zasljevalcev. Soočali so me z ljudmi, ki sem jih poznala. Vse od kraja sem tajila in tudi tistim, ki so popustili nasilju, zabrusila v obraz, da lažejo. Dali so mi dve možnosti: ali smrt v Begunjah ali pot v taborišče. Hladno krvno sem podpisala in se odločila za prvo. Umreti hočem na svoji zemlji, so bile moje besede. Nemo so me gledali pozeleneli obrazi ob teh besedah: — Bala sem se sicer smrti, vendar sem bila pripravljena na vse. Vrnila sem se v sobo in čakala, kdaj bodo prišli pome, kdaj se bom pripravila tistim, ki so tako počasi, s težkimi koraki ob vzklikih „heraus“ odhajali na streljanje. Nisem imela ne svinčnika ne papirja, da bi pisala domaćim. Kar mi je v tistih dneh in nočeh ležalo na srcu, sem povedala prijatelji-
cam...«

Junaško dekle je Minka Perač iz Tržiča, rojena leta 1923 v Podljubelju, žena borcega Vladimira Perača-Planina, ki se je s pogumno skokom v ledeno Savo rešil tragedije v okrogelski jami.

Minka z dekliškim priimkom Košir se je imela kje navzeti revolucionarnosti. Oče Anton je bil po vrtnitvi iz Rusije leta 1938 sprejet v partijo in pogosto zaprt, kjer je srečaval tudi Franca Leskovška-Luka, Metoda Mikuža in drugo slovensko napredno intelektualno. Leta 1941 postane Koširjeva domačija žarišče Osvobodilne fronte, zatočišče partizanov in obenem trn v peti izdajalcu in okupatorjev. Koširjev dom je bil stalno na muhi slednjih, ki so želeli gibanje tudi tako že v kali zatreli. Minko so gestapovci začeli kmalu iskati. Prihajali so celo z Bleda. Ni jih kazalo drugega, kot da je odšla julija leta 1942 skupaj z očetom Antonom (padel je leta 1944 v Lomu) in bratom Francijem (padel je septembra leta 1942 v Udenborštu) v partizane. Mamo in sestri Ivanka in Ano so Nemci kmalu izselili v ta borišče Burkhausen.

Bataljon, v katerem je bila partizanka Minka, je nameraval 13. ali 14. septembra leta 1942 (Minka Perač se natančnega dne ne spominja) napasti policijsko postajo v Dupljah. Mogoče bi se akcija srečno iztekel, če jih ne bi zarana opazil izdajalec. Precejšen del bataljona (tudi Minkin brat Francij) je popadal, med ujetimi pa je bila tudi partizanka Minka Košir, sedaj Perač.

»Maščevanje policistov in gestapovcev se je začelo že na bojišču,« se spominja skromna

skega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kejzar, načelnik gorenjskega štaba SLO Franc Puhar-Aci in predsednik zveze slovenskih organizacij na Koroškem dr. Franci Zwitter.

Po uvodu, ki se je začel z nastopom moškega pevskega zborja DPD Svoboda Stražišče in kratkih vesteh o proslavljanju tedna Komunista na Gorenjskem, je na vprašanja odgovarjal predsednik CK ZKS Franc Popit. Med drugim je govoril o učinkovitosti organizacij zveze komunistov v naši republiki po zadnjih kongresih in uresničevanju določil ustave.

Poudaril je, da politične in gospodarske razmere pri nas trenutno ne dovoljujejo, da bi kar čez noč uveljavili vsa določila ustave. Prav sedaj se pripravljajo zakoni, ki bodo omogočili, da bodo ustavna načela hitreje uresničena. Govoril je tudi o sovražni dejavnosti proti naši državi in poudaril, da so doslej delovni ljudje pri nas vedno znali pravčasno izpričati veliko zavest. To se kaže pri organizaciji splošnega ljudskega otpora in v pravčnosti boja za samoupravno socialistično ureditev. Sedanji program zveze komunistov, socialistične zveze in drugih družbenopolitičnih organizacij kakor tudi določila v novi ustavi pa so hkrati tudi najboljša garancija za uspešno obrambo pred morebitnimi napadalci.

Predsednik komisije za družbeno-ekonomsko odnose pri predsedstvu CK ZKS Miran Potrč je govoril o gospodarskem položaju in nalogah komunistov pri odpravljanju sedanjih težav, članica CK ZK Črne gore Olga Perović pa je prikazala gospodarski in politični položaj Črne gore in dejavnost komunistov v tej republiki. Vrsto zanimivih vprašanj ter zapletena nasprotja in nevarnosti sedanjega položaja in dogajanj v svetu je nanizal in razložil namestnik zveznega sekretarja za zunanje zadeve Lazar Mojsov. Zdenko Mali, sekretar republiške konference ZSM Slovenije, je govoril o mladih v naši republiki, sekretar medobčinskega sveta ZK za Gorenjsko Ludvik Kejzar pa je predstavil dejavnost gorenjskih komunistov. Spomin na osvoboditev Kranja pred 30 leti je obudil načelnik gorenjskega štaba SLO Franc Puhar-Aci. Na vprašanje glavnega urednika slovenske izdaje Komunista Vlajka Krivokapića pa je o koroških Slovencih govoril dr. Franci Zwitter. Dejal je, da je prav v teh dneh prišla na avstrijskem Koroškem do izraza velika nestrpnost ter sovraštvo in nerazumevanje za probleme slovenske manjšine in da bo ta teden delegacija koroških Slovencev na pogovoru pri kanclerju dr. Kreysku.

Čeprav je prireditve Ustni časopis Komunista trajala dobri dve uri in pol, je zaradi zanimivosti in aktualnosti obravnavanih vprašanj minila zelo hitro.

A. Žalar

Občinski odbor Rdečega križa Škofja Loka

vabi vse zdrave občane na odvzem krvi, ki bo v občini Škofja Loka od 1. julija do 12. julija 1975

Škofja Loka: 2. in 3. julija od 6. do 15. ure v stari osnovni šoli Železniki: 7., 8. in 9. julija od 6. do 15. ure v osnovni šoli Železniki Žiri: 10. julija od 6. do 15. ure v osnovni šoli Žiri Gorenja vas: 11. in 12. julija od 6. do 15. ure v novi osnovni šoli.

SŽ – Tovarna vijakov Plamen Kropa s.p.o. prodaja na licitaciji

- leseno barako v Kropi v izmeri 10×38 m, kap 3,5 m, kritina betonski strešniki; izklicna cena 2000 din.
- leseno barako dvojni opaž v izmeri 8×16 m, kap 3,5 m s stropom in dvakrat pregrajena kritina – betonski strešnik; izklicna cena 4000 din.
- baraka $5,37 \text{ m} \times 23,92 \text{ m}$, višina 2,5 m v Kropi na Dolini; izklicna cena 4000 din.

Informacije dobite v SŽ – Tovarna vijakov Plamen Kropa s.p.o. – vzdrževanje.

Licitacija bo 8. julija 1975 ob 8. uri, na lokaciji barak (Polje).

ljubljanska banka

10 dejstev O I. SERIJI OLIMPIJSKIH SREBRNIKOV

Prvo: Z nakupom olimpijskih srebrnikov aktivno sodelujete pri organizaciji XXI. olimpijskih iger v Montrealu, kajti kanadski program olimpijskih kovancev bo pokril glavni del organizacijskih stroškov. Podprtje mednarodno olimpijsko idejo bratstva med narodi!

Drugo: Del nominalne vrednosti vsakega v naši državi prodanega srebrnika pripada jugoslovanskemu olimpijskemu komiteju! Prispevajte za razvoj našega amaterskega športa!

Tretje: Vse dosedanje izdaje olimpijskega denarja so zaradi porasta numizmatične vrednosti in podražitve srebra doživele tudi hiter in pomemben porast tržne vrednosti.

Cetrtto: Olimpijski srebrniki imajo poleg zbirateljske in dejanske tudi izredno veliko umetniško vrednost, saj so vodilni svetovni umetniki v njih utelesili duha olimpijskih iger.

Peto: Prvo serijo sestavljajo dva srebrnika za 10 in dva srebrnika za 5 kanadskih dolarjev nominalne vrednosti. Na zadnji strani je upodobljen lik kraljice Elizabete II., na prednji pa: zemljevid sveta – panorama Montrala, zemljevid Severne Amerike – mesto Kingston, kjer bodo potekala tekmovalja v jadranju.

Sesto: Desetdolarski kovanci imajo premer 45 mm, petdolarski pa 38 mm. Izdelani so iz 92,5 % sterlingskega srebra in 7,5 % bakrene litine. Desetdolarski kovanci vsebujejo 39,75 g čistega srebra, petdolarski pa 19,875 g čistega srebra.

Sedmo: Olimpijske kovance prijemamo izključno z mehkimi belimi rokavicami. Kujejo jih v posebnih stiskalnicah s počasnim hodom, vsak odkovek posebej pa mora skozi izredno strogo kontrolo kvalitete.

Osmo: Za absolutno kvalitetno kovancev jamčita Kraljeva kovnica v Hullu, Quebec in kanadska vlada.

Deveto: Srebrniki XXI. olimpiade v Montrealu predstavljajo eno od najzanimivejših in najlepših do sedaj izdanih zbirk.

Deseto: ZLATARNA CELJE, kot ekskluzivni distributer po posebnem pooblastilu kanadske vlade, in LJUBLJANSKA BANKA vam omogočata, da nabavite olimpijske srebrnike v vseh prodajalnah ZLATARNE CELJE in v vseh poslovnih enotah LJUBLJANSKE BANKE.

OHRAJAJMO OLIMPIJSKO IDEJO!

ljubljanska banka

Delegati za enotno regijsko povezavo

V soboto, 28. junija, dopoldne se je v prostorih Doma JLA v Kranju nadaljevala prva skupščina Zveze KZA SRS za Gorenjsko, ki je bila 25. januarja letos z incidentom prekinjena. Tokrat je skupščina, ki se je udeležilo 120 delegatov iz vseh devenih klubov zdravljenih alkoholikov z Gorenjske in več predstavnikov družbenopolitičnih organizacij občine in regije pod pokroviteljstvom Medobčinskega sveta SZDL za Gorenjsko in gorenjske sekcije Slovenskega zdravniškega društva, uspešno končala delo.

Med drugim so delegati razpravljali o začasnem pravilniku Zveze in programu dela za leto 1975. Pomembna novost v novem začasnem pravilniku je nov model organizirnosti organov Zveze KZA za Gorenjsko, ki ga je skupščina potrdila in sprejela. Po tem pravilniku naj bi organizacijsko vodili zvezo sami zdravljeni alkoholiki, in sicer petčlansko predsedstvo s tremi predsedniki in ne več zdravnikami kot je bilo do sedaj.

Program Zveze KZA za letos pa med drugim predvideva nadaljnje ustanavljanje klubov zdravljenih alkoholikov, nakazuje rešitev kadrovskih problemov in se zavzema za ustanavljanje medobčinskih odborov za boj proti alkoholizmu s sodelovanjem zdravljenih alkoholikov in to tam, kjer teh odborov še ni ali še niso zaživeli. Skupščina je sprejela tudi več zadolžitev, med drugim tudi to, da bi poiskali načine za večje vključevanje socialnih delavcev v klube; sekciju Slovenskega zdravniškega društva pa so pripravili, naj dosledno izvede sprejete sklepe s področja alkoholizma, ki so jih sprejeli na 112. občnem zboru slovenskih zdravnikov na Bledu.

Kot izraz enotnosti v gorenjskem prostoru je na skupščini izvzenela slovenska izjava vseh devetih predsednikov gorenjskih klubov zdravljenih alkoholikov o regijski povezavosti, enotnem reševanju problemov, za odločanje po delegatskem sistemu. Skupščina se je zavzela tudi za nadaljnje stike z ostalimi regijami, v Zvezo pa se je za sedaj z opozvalnim statutom vključil tudi radovljiški klub zdravljenih alkoholikov.

L. M.

GLAS 3
Sreda – 2. julija 1975

Načrtovanje za poznejše rodove

V Tržiču so sprejeli urbanistični program občine in urbanistični načrt mesta Tržiča, temeljna dokumenta in začrtovalca uporabe prostora

Prvi urbanistični načrti so bili za obdobje treh desetletij sprejeti leta 1968 pod pogojem določevanja jih vsakih pet let. Tako je leta 1973 načrila občinske skupščine novelacijo urbanističnega programa občine in urbanističnega načrta mesta Tržiča in s tem zaupala Arhitekt biroju Splošnega gradbenega podjetja Tržič in referatu za urbanizem in gradbene zadeve občinske skupščine odgovorno nalogo. V začetku leta je bila dokumentacija dokončana in predložena javni razpravi, ki je trajala 30 dni. Povedati velja, da so pri snovanju in oblikovanju urbanistične dokumentacije odgovorno sodelovalo krajinske skupnosti in kmetijsko zemljiška skupnost tržiške občine. Le nekaj pripombe razprave načrtovalci prostorskog planiranja iz objektivnih razlogov in načel, ki veljajo pri takšnem delu, niso mogli upoštevati. To se je pokazalo tudi na skupščinskem zasedanju, ko sta bila program in mestni načrt potrjenja, saj vsebinskih pripombe in nasprotnih sodob ni bilo.

V občinskem urbanističnem programu je upoštevana namenska raba površin, posebno natančno pa so obdelana naselja oziroma katastrske občine. Slabše dostopna na-

selja se na osnovi programa ne bodo veliko povečevala, temveč le funkcionalno dopolnjevala. To ne pomeni obsodbe na stagnacijo ali celo propad, temveč rast v danih okvirih, upoštevajoč maksimalno izkorisčanje lege, gospodarske osnove in uvažanje novih dejavnosti, bodisi kmetijskih ali turističnih. V to kategorijo naselij sodijo Paloviče, Vadiče, Leše, Visoče, Popovo, stari zaselek Brezij, Hudo, Grašovše, Potarje, Jelendol, Gozd, Zgornje in Spodnje Veterno, stari zaselek Seničnega in Novaki. Prebivalci teh vasi morajo biti deležni večje in učinkovitejše družbene pomoči ne le zaradi njih samih, temveč tudi zaradi krajinskega videza in ciljev splošnega ljudskega odpora. Zgolj z novimi hišami težav teh vasi in njih ljudi ne bi odstranili.

V drugo kategorijo naselij pa sodijo Lom (posebno ko bo zgrajena nova cesta), Čadovlje, novi del Brezij nad Tržičem, Zvirče, Kovor, Sebenje, Ziganka vas, Retnje, Breg, Senično, Podljubelj in Hudi graben. Vasi se bodo na osnovi urbanističnega programa v večji ali manjši meri širile na zemljišča, neprimerena za kmetijsko obdelavo, ter dopolnjevale z gospodarskimi, turističnimi in trgovskimi objekti.

Na Koroški Beli, nedaleč od nove hladne valjarne, grade delavec Save nov odsek ceste, ki bo speljana čez potok Bela. Foto: F. Perdan

Preprečiti slabo poslovno leto

Kaže, da bo radovljško gospodarstvo prvo polovico letosnjega poslovnega leta končalo precej slabše kot lani. Največje težave lahko pričakujemo na področju izvoza in uvoza, je minuli teden v sredu na seji zborna združenega dela občinske skupščine povedal načelnik za gospodarstvo inž. Marko Bežjak. Izvoz v letosnjih petih mesecih je namreč za 7 odstotkov nižji od lanskega, po dinamiki pa zaostaja kar za 15 odstotkov. Med delovnimi organizacijami, ki so izjemne in so do konca maja izvozile več kot naj bi po planu v tem času, je le Kemična tovarna Podmart, ki pa v primerjavi s celotnim programom izvoza radovljškega gospodarstva seveda ne more bistveno vplivati na boljši rezultat v poprečju.

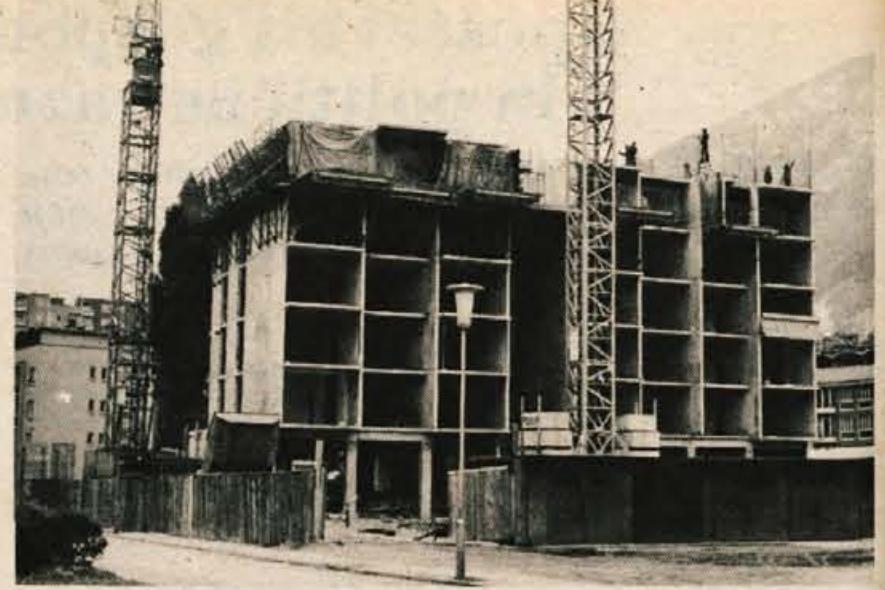
Po drugi strani je uvoz dokaj kritičen. V zadnjem času se je sicer deloma umiril, kar pa bi bila lahko tudi posledica nelikvidnosti. Podrobnejši podatki za drugo četrletje letos namreč še niso znani. Vendar pa je res, da je vsota, ki jo kupci izdelkov dolgujejo radovljškemu gospodarstvu, narasla. Kot primer drugačne poslovne politike v prihodnjem obdobju je bila na seji omenjena lesnopredelovalna industrija v občini. Nevzdržno je, da GG Bled vztraja pri sedanjih cenah lesa in menda celo zahteva še večjo ceno, čeprav so cene tako imenovanemu surovemu lesu na svetovnem trgu v zadnjem obdobju močno padle, po drugi strani pa LIP zato ne more konkurenčno prodajati končnih izdelkov. Vendar ne gre le za lesnopredelovalno industrijo. Vse panoge gospodarstva v občini bodo morale temeljito spremeniti sedanjo poslovno politiko, če se hočejo izogniti težavam v slabemu poslovnu letu.

Na seji so poudarili, naj delegati v delovnih organizacijah zahtevajo od ustreznih služb, da se zavzamejo za večji izvoz in umirijo uvoz ter da se naslonijo na domače surovine. Zavzamejo naj se tudi, da bodo v prihodnje delovne organizacije predajale končne izdelke oziroma blago le tistim kupcem, ki so tudi dobri plačniki.

Kandidati naj pošljijo svoje ponudbe na zavarovalnico Sava PE Kranj, Oldhamska c. 2 v splošni sektor. Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Samostojni del nove tržiške urbanistične dokumentacije je urbanistični načrt mesta, ki se po novem deli na primarni center (mesto, Rayne, Slap), sekundarni center (Bistrica pri Tržiču), stanovanjsko sosesko (Križe, Pristava) in industrijsko cono na desnem bregu tržiške Bistrike do Smukovega mlina. Nove površine cone so od prvotno predlaganih skoraj še enkrat večje. Obnavljanje starega mestnega središča pa je obravnavano v posebnem revitalizacijskem načrtu.

Ob sprejemanju in potrjevanju programa in načrta so v Tržiču podprtali njun dolgoročen pomen za rodove, ki bodo prihajali in uživali prostorsko dedičino in izkoriscanje sicer plega prostora. Opozarjali so na zagotovitev površin za šport, rekreacijo in družbene dejavnosti ter objekte, brez katerih nobena večja stanovanjska soseska ali naselje ne more živeti. J. Košnjek

Na Plavžu gradi SGP Sava Jesenice tretjo stolpico, v kateri bodo solidarnostna stanovanja, v spodnjih prostorih pa šest igralnic vzgojno-varstvene ustanove. Predvidoma bodo z deli končali že letosnjem letu. Foto: F. Perdan

Nelikvidnost, slaba prodaja, nizka akumulativnost

Po doslej zbranih podatkih je močne gospodarske gibanje v Škofjeloški občini v prvih treh mesecih letosnjega leta označiti za izredno dinamična, obenem pa je tudi treba povedati, da vsa ta gibanja spremljajo mnogi negativni pojavi, je bilo rečeno na zadnji seji loške občinske skupščine.

Med negativnimi pojavi je na prvem mestu vsekakor potrebno omeniti povečanje nelikvidnosti, ogroženost prodaje ter nizko akumulativnost gospodarstva.

Celotni dohodek se je sicer v pri-

Izvoz pod pričakovanji

Izvoz kamniških industrijskih podjetij v letosnjih treh mesecih ni spodbuden, saj močno zaostaja za predvidevanji. V tujino so uspeli prodati za 2,8 milijona ameriških dolarjev svojih izdelkov, kar je le za 5 odstotkov več kot v enakem času lani. Vse pa kaže, da tudi v prihodnjih mesecih ne bo dosti bolje, saj skoraj vsi izvozniki zatrjujejo, da je povpraševanje v tujini mnogo manjše kot so pričakovali ob planiranju izvoza.

Največji izvoz so dosegli v Tovarni usnja, ki je podvajila lansko prodroga v tujino. Ceprav je konkurenca v tujini zelo velika, je ustrezno usnje iz Kamnika še vedno zelo cenjeno v tujini. Žal pa usnjarjem primanjkuje kvalitetnih surovih kož, ki jih pri nas že dolgo časa ni v zadostni količini. Zato so pri oskrbi surovin močno vezani na uvoz, kar spet ni najboljša rešitev.

Industria pohištva Stol iz Duplice pri Kamniku vedno teže prodaja kupcem v Evropi in Ameriki, saj jim je uspelo prodati v tujino le polovico lanskega trimesečnega izvoza. Manj naročil, zlasti pa močno zmanjšano zanimanje za masivno pohištvo je povzročilo, da Stol izvozi mnogo pod pričakovanji. Tudi v prihodnjem ne pričakujejo, da se bo konkurenčna sposobnost jugoslovenske lesne in-

merjav z letom poprej povečal za 46,2 odstotka, vendar tudi ta ne-normalna rast ne zadostja zahtevam, ki so bile postavljene z načrtom družbenoekonomskega razvoja v lanskem letu. Načrt je izpoljen le 20,7 odstotno.

Materjalni stroški so se v primerjavi z enakim obdobjem lanskega leta povečali skoraj za polovico. Na podlagi planskih predvidevanj so se povečali le materialni stroški in skupna amortizacija, ostali elementi delitve celotnega dohodka pa so precej pod planom.

Porabljeni sredstva so za polovico več od lanskih in predstavljajo 77 odstotkov v celotnem dohodku. To seveda pomeni, da se zmanjšuje udeležba narodnega dohodka v celotnem dohodku na račun povečanih stroškov.

Družbeni proizvod se je povečal za 32,4 odstotka, letni plan pa je dosegzen v višini 22 odstotkov.

Amortizacija je višja skoraj za četrtino, v enaki višini pa je dosežena tudi realizacija.

Narodni dohodek v Škofjeloški občini znaša 273.904.000 din in je za prek 34 odstotkov višji od onega v lanskem letu, je pa tudi potrebno pripomniti, da je še vedno pod predvidevanji v letosnjem letu.

Gospodarske organizacije imajo v prvih treh mesecih letosnjega leta za polovico več vezanih sredstev v zalogah kot pa lani. Zaloge so porasle z vrednosti 640.542.000 din na devetstotindevetdeset milijonov petsto devetnajst tisoč din. Največ je zalog materiala in drobnega inventarja.

Izvoz gospodarskih organizacij v občini je vrednostno upadel za 2,9 odstotka, obenem pa je tudi uvoz nižji za 11,9 odstotka. Potrebno je pripomniti, da so v celotnem jugoslovenskem merilu že sprejeti nekatere ukrepi za izboljšanje stanja na načelu gospodarstvu, drugi, s področja kreditne in carinske politike pa so v pripravi. Novi ukrepi naj bi vplivali predvsem na pospeševanje izvoza ter zmanjševanje uvoza surovin ter drugih izdelkov, torej na splošno na manjšanje odvisnosti našega gospodarstva od uvoza.

Povprečni osebni dohodki so v primerjavi s prvim četrletjem lanskega leta porasli za 25,4 odstotka in znašajo 2994 din. Na drugi strani pa so se živiljenjski stroški povišali za nekaj več kot četrtino. To seveda pomeni, da so osebni dohodki v primerjavi z živiljenjskimi stroški lanskega leta za 0,2 odstotka nižji.

V loški občini je bilo v prvem četrletju letosnjega leta zaposlenih 12.518 prebivalcev in pomeni 4,6 odstotno povečanje napram letu 1974. Na podlagi vklakuliranega dela pa se je zaposlenost povečala za 11 odstotkov, kar kaže na povečani obseg nadurnega dela.

J. Govekar

O več kot 5 delavcih ponovna razprava

V sredo popoldne so se na ločenih sejih sestali vsi trije zbori radovljške občinske skupščine. Zanimivo je, da je zbor združenega dela, ki je imel na dnevnem redu 20 točk (razprava o zazidalnem načrtu za Bled-Jarše je bila odložena), končal sejo že nekaj pred sedmo uro zvečer. Seja družbenopolitičnega zborna, ki je imel najkrajši dnevní red, pa je trajala nekaj dlje.

Zborna sta imela na dnevnem redu tudi razpravo in odločanje o predlogu sklepa o dovolitvi uporabe dopolnilnega dela nad 5 do 7 delavcev pri samostojnih obrtnikih. Gre za to, da so nekateri delegati in obrtniki v različnih razpravah že nekajkrat predlagali, da bi samostojnim obrtnikom, ki se ukvarjajo s popravljenimi, vzdrževalnimi deli, z izdelavo posameznih izdelkov po individualnih naročilih ali opravljajo dejavnost po pogodbji z organizacijo združenega dela, lahko občinski upravni organ dovolil zaposlitve več kot pet, toda največ sedem

delavcev. Enkrat so takšno razpravo in sklepanje v radovljški občini zaradi uskladitev tega vprašanja med gorenjskimi občinami že odložili. Ker je zdaj večina gorenjskih občinske skupščin takšen sklep že sprejela, je bil na zadnji seji dan v razpravo tudi radovljški občinski skupščini.

Zbor združenega dela radovljške občinske skupščine je ta sklep brez pripomb in brez razprave potrdil. V družbenopolitičnem zboru pa je bila o predlaganem sklepu živahnata razprava in na zadnje zbor takšnega predloga oziroma sklepa ni potrdil. Ker ni bilo več časa za usklajevanje postopek, ki je predviden v takšnih primerih, bo potrebna ponovna razprava o tem, ali obrtniki lahko zaposlijijo več kot pet in največ sedem delavcev. Ta razprava bo šele jeseni, ker se do takrat skupščina ne bo več sestala. 1. avgusta bo namreč le še slavnostna seja občinske skupščine ob letosnjem občinskem prazniku radovljške občine.

A. Z.

S

Odbor za medsebojna razmerja delavcev v združenem delu pri

Zavarovalnici Sava PE Kranj

objavlja naslednja prosta delovna mesta:

1. 2 zavarovalnih zastopnikov za redno delovno razmerje s polnim delovnim časom v zastopu 03-105 – Kranj za zavarovanje oseb in 3-181 – Kranj za premoženjska zavarovanja
2. 4 zavarovalnih zastopnikov s polovičnim delovnim časom v zastopu 03-216 – Mavčice in 03-315 – Trata Škofja Loka za zavarovanje oseb ter 3-153 – Mavčice in 3-185 – Planina-Kranj za premoženjska zavarovanja
3. zavarovalnega zastopnika z manj kot polovičnim delovnim časom v zastopu 03-115 – Kranj za zavarovanje oseb
4. skadencarista – arhivarja v službi civilnih zavarovanj

Za delovna mesta od 1. do 3. se zahteva končana osemletka in posebno veselje za terensko delo in za delo z ljudmi. Zaželeno je, da kandidat redno stanejo v zastopu ali v neposredni bližini.

Za delovno mesto pod 4. se zahteva poklicna dvoletna administrativna šola in najmanj eno leto delovnih izkušenj.

Kandidati naj pošljijo svoje ponudbe na zavarovalnico Sava PE Kranj, Oldhamska c. 2 v splošni sektor. Rok za prijavo je 15 dni po objavi.

Gostinsko trgovsko podjetje
Central Kranj
— TOZD Vino Kranj,
Mladinska 2

objavlja prosto delovno mesto

skladiščnika-administratorja

Pogoji: nižja šolska izobrazba in 2 leti prakse, zaželena je 2-letna administrativna šola, lahko tudi začetnik.

Kandidatke naj ponudbe z dokazili o navedenih pogojih pošljejo na naslov podjetja do 10. julija 1975.

Ob zaključku sezone

Gledališča v teh dneh zapirajo vrata svojih gledaliških hiš do jeseni, ko se bodo zopet odprla, odprla za nove in sveže uprizoritve, odprla tudi za zveste obiskovalce pa tudi za tiste, ki le redko »zaidejo« v ustvarjalni objem igralcev.

In preden gledali in ustvarjalci odidejo na zaslužene počitnice, je prav, da se ozremo po pretekli sezoni ter opozorimo le na najznačilnejša dejstva, ki so v pretekli sezoni omogočala in krojila uspešno in včasih mogoče tudi neuspešno podobo kranjske gledališke hiše.

Prešernovo gledališče je gotovo eno najpomembnejših kulturnih žarišč Kranja in Gorenjske, saj kot profesionalna institucija kreativno združuje profesionalna hotenja z živo amatersko dejavnostjo.

Za osnovno dejavnost PG moramo vsekakor štetni lastno dejavnost gledališča, ki združuje tri različne tipe uprizoritev: abonmajske predstave (za odrasle), mladinske in lutkovne predstave. V pretekli sezoni je ob ponovitvi nekaterih uspešnih predstav iz prejšnje sezone PG pripravilo pet različnih uprizoritev. Za izreden uspeh lahko štejemo sodelovanje PG na vseh republiških zaključnih prireditvah, kjer po selektivnem načelu sodelujejo le najboljše uprizoritev tekoče sezone.

V pretekli sezoni so igralci Prešernovega gledališča odigrali kar 169 predstav, ki si jih je ogledalo tako doma kot na gostovanjih prek 47.000 gledalcev. V okviru gostovanj (tabonna, Teden slovenske drame) pa je Prešernovo gledališče organiziralo 40 predstav, ki si jih je ogledalo prek 12.000 gledalcev. Če k temu prištejemo še osem prireditev, ki nimajo čistega gledališkega, značaja (koncerti, akademije, ...) pa se število povzpne na prek 61.000 gledalcev.

Letošnja sezona pa je Prešernovemu gledališču Kranj prinesla tudi pomembne kadrovskе spremembe.

Revija pevskih zborov v Škofji Loki

V letnem gledališču na Škofjeloškem grajskem vrtu, v primeru slabe vremena pa v avli osnovne šole Podlubnik, bo jutri zvečer, na večer izseljenskega piknika, revija amaterskih pevskih zborov iz loške komune. Nastopili bodo: moški pevski zbor Alpina in moški pevski zbor Zdrženih podjetij iz Žirov, Gorenjevaški oktet, mesani pevski zbor KUD Janez Luznar iz Selca, deklinski sekstet iz Bukovice, moški pevski zbor KUD Ivan Cankar Sv. Duh – Višnje, moški pevski zbor KUD Janko Krmelj iz Reteč, komorni pevski zbor Loka, oktet Jelovica ter moški pevski zbor društva upokojencev iz Škofje Loke. Poleg naštetih bodo nastopili še moški nonet iz Sovodenj ob Soči in Italiji ter pihalna orkestra iz Škofje Loke ter Alpina iz Žirov.

-jg

Uspel koncert Slovenske filharmonije

V okviru kulturne akcije v radovljiski občini in prireditv blejske turistične sezone je bil v petek minuli teden v festivalni dvorani na Bledu uspel koncert Slovenske filharmonije. Izvajali so dela Kozine, Čajkovskega in Dvoraka. Pri organizaciji te prireditve je sodeloval tudi Zavod za pospeševanje in razvoj turizma Bled.

Konferenca skladateljev

Konec minulega tedna je bila na Bledu konferenca delegacij republiškega in pokrajinskih združenj in društev skladateljev. Razpravljalj so o statutu in pripravi kongresa skladateljev.

Gostovanje v Bohinjski Češnjici

Delavske prosvetne društvo Svoboda Hrušica nad Jesenicami, ki letos praznuje 30-letnico obstoja, je v nedeljo, 22. junija, gostovalo v Bohinjski Češnjici. Predstavili so se z veseligo v štirih dejanjih Kadar se ženski jezik ne suče. Delo je režiral Janko Veber. Prebivalci Bohinja, ki so napolnili dvorano gasilskega doma, so se zares prijetno razvedrili.

B. Sodja

Razstava in koncert

V Kranju bodo drevi ob 18.30 v galeriji v Prešernovi hiši odprli razstavo SLOVENSKA UMETNOST OD BAROKA DO IMPRESIONIZMA, ki jo je posredovala Narodna galerija iz Ljubljane. Po otvoritvi razstave bo ob 19.15 v Renesančni dvorani v Mestni hiši koncert ženskega pevskega zbora France Prešeren iz Kranja.

Pod vodstvom dirigenta Petra Liparja bo zbor izvajal borbene, umetne in narodne pesmi.

-ar

O ciljih razstave in o delu filatelističnega društva Lovro Košir je na petek otvoriti v Škofji Loki govoril predsednik Nikola Dopudža. — Foto: F. Perdan

Zbirateljstvo širi obzorje in plemeniti duha

Ob razstavi znamk, starega denarja in značk v galeriji na loškem gradu

Za direktorja gledališča je bil imenovan Jaka Kurat. Jože Kovačič je prevzel na novo odprt delovno mesto strokovnega vodje Gledališkega centra občine Kranj, za režiserja mladinskih predstav je bil izbran režiser Albert Kos, za umetniškega vodjo gledališča pa je bil imenovan Matija Logar.

Do letošnje sezone razdeljen igralski ansambel pa se je formiral v enotni igralski ansambel PG, ki bo v enotni igralski skupini še vedno skrbel za različne uprizoritve PG.

Z novo sezono bo Prešernovo gledališče praznovalo visok delovni jubilej – 30 let gledališkega ustvarjanja v svobodni domovini. Za ta pomembni jubilej se kranjsko gledališče pripravlja predvsem delavno. V želji, da bi lahko pokrili čim večji gledališčni zanimivi prostor, ter v želji, da bi zadovoljili čim več ljudi, bo Prešernovo gledališče v naslednji sezoni uprizorilo kar sedem novih premier, med njimi precej takih, ki bodo prvič predstavljene slovenskemu gledalcu.

V izboru uprizoritev nas bo tudi tokrat vodila želja, da z vsemi predstavami v Prešernovem gledališču zadržimo kar sedem novih premier, med njimi precej takih, ki bodo prvič predstavljene slovenskemu gledalcu.

M. L.

Obnovitev Šivčeve hiše

Na zadnji seji muzejsko galerijskega odbora pri kulturni skupnosti Radovljica je tekla beseda o obnovitvi ene najlepših renesančnih mestniških zgradb na Slovenskem – o Šivčevi hiši v Radovljici. Objekt obnavlja Zavod za spomeniško varstvo Kranj, dela pa finančirajo občinska in republiška kulturna skupnost in radovljiska občinska skupnost.

Ravnateljica Zavoda Olga Zupan je člane odbora seznamila s potekom dosedanjih obnovitvenih del in jim

nakazala možnosti za vključitev hiše v sodobno okolje in delovanje.

Po prvotni zamisli in projektih bodo v obnovljenem spodnjem delu galerijski prostori, v prvem nadstropju

pa poročna soba in galerijski prostor za klubsko dejavnost. V prvi fazì (do občinskega praznika) bo obnovljeno pročelje hiše, spodnji prostori in poročna soba.

Članji odbora so se strinjali s takšnim načrtom, menili pa so, da bi bilo treba poskrbeti tudi za družbeni prostor in za depoje. Zato ne bo moč podstrešne prostore uporabiti za druge namene. Ob otvoritvi obnovljenih prostorov bo kulturna skupnost v sodelovanju z Muzeji radovljiske občine pripravila razstavo umetniških del medaljerja in kiparja Staneta Dremlja.

Na seji so se tudi dogovorili, da bo odbor opravil vse priprave za ustanovitev temeljne skupnosti za muzejsko galerijsko dejavnost, ki se mora ustanoviti v skladu z ustavo in novim zakonom o kulturnih skupnostih. Ta temeljna skupnost bo zato sestavni del občinske kulturne skupnosti. Za predsednika so izvolili inž. Janeza Smrkja iz Kropje. JR

Borovi Raztrganci na Beli

Dramska skupina SZDL Bela pripravlja v počastitev 30-letnice osvoboditve, drama Mateja Bora Raztrganci. Delo obravnava obdobje v NOB konec leta 1943. Raztrganci so košček naše zgodovine, živ spomin na dni borbe naših ljudi, zato ima to dramsko delo trajno vrednost.

Uprizoritev so pripravili igralci, pretežno mladi: Cvetko Zaplotnik, Frančka Košnjek, Marinka Cuderman, Nejko Nunar, Marjanca Rehberger, Franci Valjavec, Blaž Cuderman, Miha Prestor, Lojkza Kerničar, Mira Tičar, France Bizjak, Tone Kerničar in Janez Janežič. Režija Jože Kovačič in Tone Roblek. Uprizoritev pripravljajo pod strokovnim vodstvom in s pomočjo gledališkega centra občine Kranj. Tako bo to že sedma premiera v letosnji sezoni zunaj Kranja, kar izpričuje aktivni poseg in delovanje gledališkega centra po društvi.

Premiera bo na prostem na Beli pred prostori družbenih organizacij Bela, 5. julija ob 20.30. JoKo

Naš Mali Bavbav

Pred predstavo je vladala v dvoru nižava napetost. Občinstvo je nestrpno čakalo, kdaj se bodo uga smile luči. Na odru, za zavesami pa so bile še zadnje priprave. Je vse nivojno mestu? Magnetofon? Reflektorji? Mali Bavbavček? Vse je v redu in zavesa se je odgrnila. Dvora na se je pogrenila v tišino, a se je kmalu razvila. Gledalci so se od sreča nasmejali smešnim prizorem v ljubki igriči Mali strah Bavbav. In igralci? Zaskrbljenost na začetku se je kmalu umaknila dobit volji in po sproščeni igri smo na koncu nasmejani pospravljali rezvizite.

To je bilo majna meseca v Senčurju, kjer je domače PiKUD osnovne šole Stanka Mlakatja poželo velik uspeh. Kmalu smo celo dobili obvestilo, da bomo nastopili na republiški reviji mladinskih in pionirskih gledaliških skupin Naša beseda 75 v Ravneh na Koroškem. Vsi srečni smo se 14. maja odpovedili v Ravne in tudi tam pokazali mladim ljubiteljem gledališča, kaj zmoremo.

Vendar to ni bil naš zadnji nastop. Kmalu so nas povabili še v Prešernovo gledališče v Kranj, kjer smo odigrali dve predstavi učencem kranjskih osnovnih šol.

Sredi junija smo gostovali v Železnikih in kmalu zatem v bližnjih Cerkljah. Mladi gledalci so povsod navdušeno sodelovali in se pozabavali ob vragolijah strahu Bavbava in njegovih priateljev. Prav zato smo se odločili, da bomo jeseni spet stopili na oder, in sicer bomo gostovali.

Gledališče je lepa in prijetna zabava, ki nas nauči tisoč stvari in nam obenem vnaša veselje urice v enolično šolsko življenje. Zato vse želimo še naprej razveseljevati mlado in staro z zabavnimi igrami.

Božena Luskovec

VZGOJNO VARSTVENI
ZAVOD KRAJN
Cesta Staneta Žagarja 19,
Kranj

razpisuje
prosto delovno mesto

administratorja

Pogoji: srednja upravno-admistrativna šola ali srednja ekonomska šola

Prednost imajo kandidati z upravno-administrativno šolo in z nekajletno praksjo.

Prijave pošljite na Vzgojno varstveni zavod Kranj, Cesta Staneta Žagarja 19, v 15 dneh po objavi. Razpis velja do zasedbe delovnega mesta.

I. Guzelj

Na podlagi 4. člena odloka o podeljevanju Prešernovih nagrad (Uradni vestnik Gorenjske, št. 10-87/69 in 14-147/70) izvršni svet skupščine občine Kranj po predhodnem dogovoru z izvršnimi sveti ostalih gorenjskih občin

razpisuje

Prešernove nagrade za leto 1975

za delovanje na področju kulture za umetniško ustvarjanje in poustvarjanje ter za kulturno znanstveno delo.

Nagrade se podeljujejo občanom gorenjskih občin praviloma za stvaritev v letu 1975, lahko pa tudi za življensko delo; skupinam občanov, delovnim ali drugim organizacijam pa za uspešno delovanje pri širjenju kulture na Gorenjskem v letu 1975 ali v preteklih letih.

Višina posamezne nagrade znaša 10.000 din.

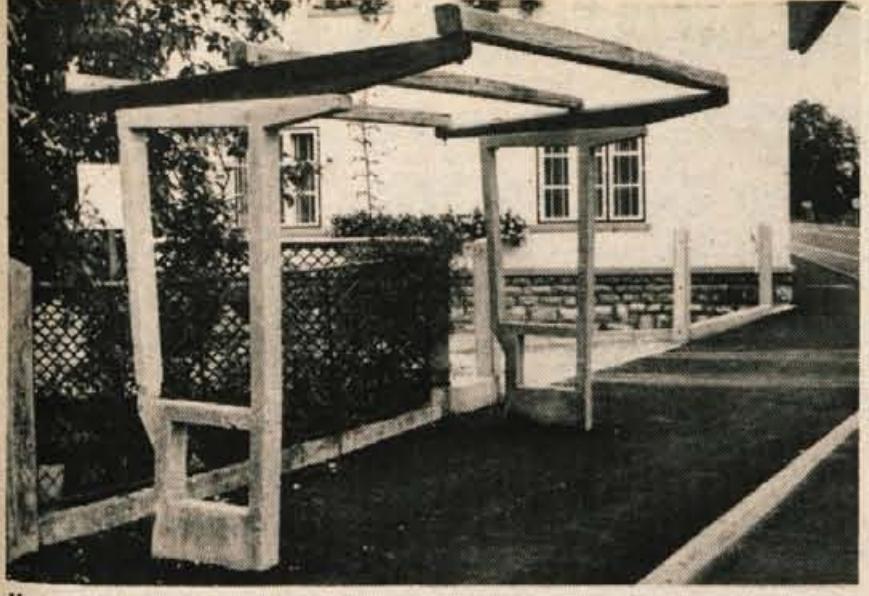
Pravico dajati žiriji predloge za podelitev nagrade imajo kulturne skupnosti, organizacije, kulturni in družbeno-politični delavci pa tudi sami avtorji in posamezni občani.

Predlogi za podelitev Prešernovih nagrad morajo biti dostavljeni žiriji za ocenitev del in izbor Prešernovih nagradcev (oddelek za občo upravo in družbene službe skupščine občine Kranj) do 1. decembra 1975.

Izvršni svet
skupščine občine Kranj

GLAS 5

Sreda — 2. julija 1975

Kaj da je na sliki? Uta vendarle! Ali vsaj naj bi nekoč bila. Foto: F. Perdan

Ute, zanesljivo slabše od pasjih

Hudo dežuje, bliska se in grmi, v tej pozni večerni deževni in nevihtni urki vozimo v koloni z občutno zmanjšano hitrostjo. Kaplje se zaletavajo v avtomobilska stekla od vseh strani, veter jih vrtinči zdaj v to, zdaj v ono stran. Na odprtih cestih nekateri komajda kljubujemo bočnemu vetru, sunki so kdaj pakdaj tako močni, da jim uspe lažja vozila spraviti iz običajnega ravnotežja in smeri. Roke trdno oklepajo volan, živci so napeti, vozniki v stalnem pričakovanju nenađe- ga močnega bočnega sunka.

Na žirovniški avtobusni postaji čakajočim potnikom veter z gora privzdiguje in obrača dežnike, ki se izkažejo kot skrajno neučinkovita obramba v takem neurju. Premraženi, premočeni se upirajo vetrui in dežu, ki neusmiljeno biča v noge, v obraz, v roke. Avtobusa še ni, še pet minut ga ne bo, zavetje pa je nekaj sto metrov proč, pod streho hiše. Treba se je upirati, v službo je treba priti, četudi prezebel in premočen kot že tolkokrat...

Da, tolkokrat. Že neštetokrat me je ustavl-dvignjeni palec tam na ži-

rovniški ali mojstranski avtobusni postaji, že neštetokrat mi je bil sopotnik prezibili, zasneženi ali mokri občan ali občanka.

Prav gotovo mi priložnostnega dialoga ali bolje samogovora prizadetih ni treba posebej omenjati in tudi sicer si ga do potankosti niti ne upam zapisati. Preveč in prehudo obožjujoče so misli in besede v takih trenutkih, preveč neizprosno upravičene, da bi kakorkoli mogel mimo njih, še posebno, ker problem nezavarovanih avtobusnih postajališč, sploh ni nov in sploh ne tako neznan, da bi mogel kar tako zamahniti z roko in ga omalovažjuče odstraniti z »ah, spet ta avtobusna postaja!«

Strinjam se: tudi divja smetišča so problem, tudi neurejena kanalizacija je problem, tudi lukanjasti makadam že žive. Vendar pa so največ obtožb, negodovanja in umestne kritike deležna predvsem neurejena avtobusna postaja, ki so na milost in nemilost prepričena sama sebi, prav tako, kot je zapuščeno marsikatero okolje na novo zgrajenega objekta.

Zelo zlobnih misli je človek tedaj, kadar prevaža do kože premočene. Mi je dejala v tistem neurju neka že-

Ah, ta avtobusna postajališča

Kdo (ne) skrbi za avtobusna postajališča – Vozni redi se vedno iskani – Prošnje, obtožbe, delegatska vprašanja, vse skupaj bob ob steno – Kjer so se občani poštano naveličali praznih besed, predvsem pa čakanja na vetrui, mrazu in dežu, so na svojo pest postavili dostojne čakalnice

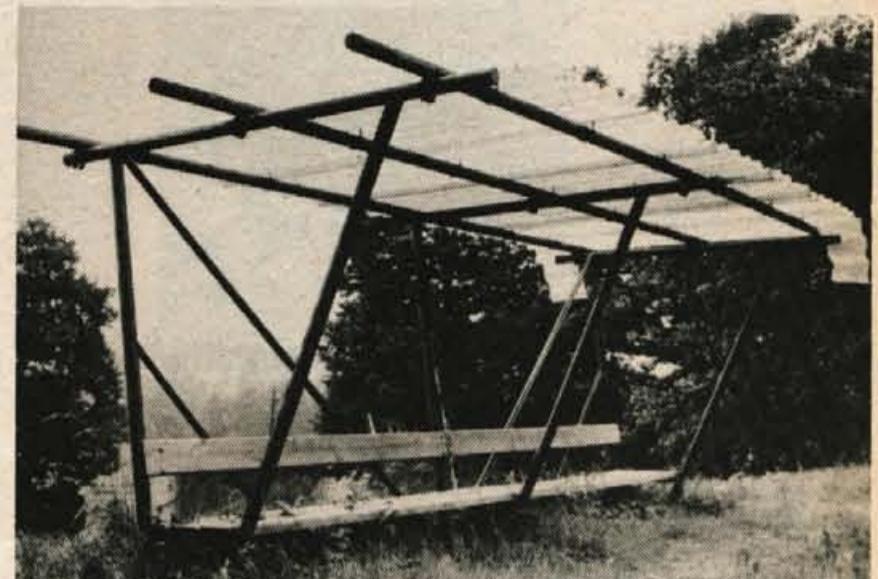
nica, da bi ga, če bi ji bilo dano in možno poiskati neposredno odgovornega, postavila tja na postajališče, da bi se na lastnih nogah, ob siju svetlečih bliskov in prijaznega grmejna prepričal o problemu in morda bi mu svetli prebliski razjasnili misli in bi poštano udaril ob mizo. In bi morda kdaj le stale ob naših preljudih gorenjskih cestah takšne ute, ki bi ustrezale namenu.

VOZNI REDI: SKRIVNOST

Ko že govorimo o stanju, v katerem so gorenjska avtobusna postajališča, nikakor ne smemo zmetati vseh v en sam koš zanemarjenosti, umazanije, neurejenosti. Četudi bi na primer lahko še in še govorili o nečistoči kranjske avtobusne postaje ali o prastarem smetišču v uti postajališča v Podvinu, ne smemo prezreti tudi urejenih ali celo zglednih. Ob tem površnem pregledu nekaterih avtobusnih postajališč bi seveda katero tudi lahko pohvalili, čeprav se ob tem zavedamo, da smo ob njih marsikaj prezrlj; kar pa sploh ni prenenetljivo, saj je splošno stanje tako porazno, da smo bili že kar veseli nekoličkaj spodobnejšega primerka.

Ce pogledamo »glavne« avtobusne postaje ob gorenjski magistrali, je kranjska sicer dovolj velika, s sanitarijami, bifejem, voznim redom, informacijami, žal pa je vse prevečkrat kar precej zanemarjena; radovljški glede na splošno stanje skorajda ne bi imeli kaj ocitati; jesenjska – pred železniško postajo – pa je na eni strani pod streho trgovine, na drugi strani pa gostuje pod streho železniške postaje. Včasih je še stala miniaturna tabla z voznim redom, zdaj še te ni več. Prav zanimivo, kako rešujejo zadrgo tudi potniki: ali čakajo, kolikor časa pač morajo čakati ali pa dirajo z ene strani ceste na drugo in raziskujejo teren, nejevoljno se sprašujoč, le kakšen čuden smisel za humor imajo tile Jesenčani. Potnike popada sveta jeza tudi pred Čufarjem, na Javorniku ali kje drugje.

Vozni redi so naspoln na večini postaj medkrajevnega, posebno pa mestnega prometa problematični, ker jih namreč sploh ni. Kje so že tisti davni zlati časi, ko so bralci še pošiljali ogorčena pisma v uredništva, češ da avtobusna podjetja ne nameščajo spremenjenih voznih re-

Ce ne dežuje preveč, streha še kar zadostuje... Foto: F. Perdan

dov, kje so tisti lepi dnevi, ko so pri nekaterih avtobusnih podjetjih le čutili odgovornost in so, četudi ogorčeni nad razposajenimi in objestnimi občani, ki so jim uničevali zastekljene omarice, vendarle postavili nove! Zdaj jih očitno vozni redi ne zanimajo več, kajti ne postavljajo jih niti ne na nova avtobusna postajališča.

IZ OBUPA IN JEZE: NOVA POSTAJA

Z tiste manjše postaje ob vseh gorenjskih cestah, ki so najbolj in najprej potrebne ureditve ali celo postavitve majhnih, a funkcionalnih ut, je tudi nadvse značilno, da so, kjer pač so, hudo zanemarjene. »Krase« jih kupi odpadkov – ker košev za smeti poleg ni – številni napis, leto ali več starci lepak, polomljene klopi, odlomljene strehe, razbitje stranske plošče ali tako imenovane zaščitne strehe. Ganljiv pogled!

Še najbolj so take in podobne nevšečnosti razjezile krajane Bitenj, Podnarta, Nomenja in še nekatere, ki so samo inicativno postavili avtobusna postajališča, taka, da bi jih priporočali za ogled vsem tistim načrtovalecem, ki so marsikje drugje opravili kaj površno in nemarno.

Lepe že na prvi pogled, daleč od improvisiranih, zidanih ute, ki zbujajo popotnikovo pozornost, funkcionalne v vsakem primeru in v vsakem pogledu.

Ponekje so torej krajani vendarle pomordovali in pravilno pretehtali stvar: če jih pač sami ne bomo postavili, bomo še naprej zmrzovali in vedrili pod milim nebom. Pa so si rekli: ne bomo več prosili, ne bomo več čakali, sami jih postavimo. In odkrito, postavili so avtobusne ute za zaled.

KDO (NE) SKRBI

Pravzaprav se marsikateri čakajoči sprašuje, kdo sploh skrbi za avtobusna postajališča, kako naj bi bila vsa stvar po načrtih urejena, kdaj naj bi morda postavili enotne ute na prav vseh postajališčih, tudi na tistih, na katerih vstopa in izstopa razmeroma malo potnikov, a so neprestano izpostavljeni vremenskim neprilikam? Po sedanjem splošnem stanju sodeč te svoje dolnosti nihče ne opravlja posebno goreče, sicer pa naj bi bilo takole: za avtobusna postajališča skrbe občinske skupščine, ker je bil potniški promet vedno del komunalne dejavnosti. Do leta 1972 so celo avtobusna podjetja moralia prispevati določen znesek za ureditev avtobusnih postajališč, po tem letu pa so bila ta namenska sredstva opuščena. Za komunalne probleme pa je vedno in povsed kaj malo denarja, glede na to, da je prav komunala najbolj občutljivi del »občinskega proračuna, ker zahteva znatna sredstva, želja in potreb pa ni ne konca ne kraja. Praviloma se na avtobusna postajališča pozablja prav tedaj, ko bi se nanje moralo največ misliti: ob izgradnji in asfaltiranju cest.

Torej, ni tako kot na primer pri železniškem gospodarstvu, ki si mora svojo infrastrukturo zgraditi samo, če jo hoče imeti. Avtobusna podjetja skrbe le za panoje z vozniimi redi.

Prizadeti potniki ob vprašanju avtobusnih postajališč na Gorenjskem – mislimo na tiste, ki nimajo zavarovanih sten, ki jih praktično sploh ni, ki jih označuje le prometni znak in nekaj kvadratnih metrov razpoložljivega prostora – ne izbirajo besed v svojih ogorčenih pritožbah. Druga stran so seveda tiste ute, ki ničemur ne služijo, ki so površ vsega leglo sramotno umazanje in odpadkov ob cesti in bi bilo prav vseeno, če bi jih podrli. Sele nekje čisto na koncu so ob takoj nezavidanja vrednem splošnem stanju vozni redi, ki jih bodo na vseh avtobusnih postajališčih postavili – če ste optimisti in mi verjamete – nekoč v bližnji prihodnosti.

Dragi potniki, še vas bo stresalo od mraza in dežja, še vas bo stresalo od upravičenega besnega nezadovoljstva, še boste potencialne žrtve prometa, ko boste dirjali čez ceste v varno zavetje, a upajte. Upajte name in na druge voznike, ki bodo rekle sto je pa že od sile in bodo pritisnili na zavore in vam sprejeli v zavetje avtomobila.

D. Sedej

Podvinska postaja je primer skrajno zanemarjene in verjamem, da osamljene potnika mine vse, če pogleda v njeno notranjost...

strahota in obup ali neznašna nesnaga v notranjosti podvinske postaje.

Veletrgovina

Živila
Kranj – TOZD Maloprodaja
blagovnica Cerklje

Cenjene potrošnike vabimo
na ogled in ugoden nakup na

razstavo stanovanjske opreme

v salonu pohištva in v blagovnici
v Cerkljah.
Od 3. do 13. julija vam pri nakupu
nad 500 din nudimo

5 % popusta

Priporočamo se za obisk in nakup
Veletrgovina Živila Kranj
TOZD Maloprodaja – blagovnica Cerklje

GLAS 7
Sreda – 2. julija 1975

Škofja Loka že osmič pozdravlja slovenske rojake

Pokrovitelj jubilejnega piknika je republiška konferenca SZDL – V njenem imenu bo rojake in ostale obiskovalce pozdravil član predsedstva Jože Hartman – S prireditelji že vsa leta sodeluje tudi Ljubljanska banka – Na prireditvi bo sodelovalo tudi pet ansamblov naših rojakov iz ZDA, Kanade in ZR Nemčije – Nastop Ota Pestnerja, ansambla Mihe Dovžana in drugih glasbenih ter pevskih skupin – Dramski igralec Jože Zupan bo povezoval prikaz mlačeve mlatičev iz Trebje v Poljanski dolini

Na letošnjem tradicionalnem jubilejnem XX. izseljenskem pikniku, ki ga pripravljamo že osmič zapored v Škofji Loki, pričakujemo najmanj 20.000 obiskovalcev, so dejali zbranim novinarjem na četrtnovi novinarski konferenci v Škoparjevi baji na idiličnem vrtu loškega gradu član pripravljalnega odbora. »Zato smo se nanj še posebno temeljito pripravili. V program letošnjega srečanja naših rojakov smo vključili vrsto novosti. Pokrovitelj letošnjega piknika je republiška konferenca SZDL,* so dejali. »V njenem imenu pa bo goste pozdravil član konference Jože Hartman. Z nami pa tako kot vsa leta doslej tesno sodeluje Ljubljanska banka.*

Toda pojdimo lepo po vrsti. Sprehodimo se med posameznimi točkami bogatega kulturnega programa. Rojaki se bodo začeli zbirati sred dopoldneva na Škofjeloškem Mestnem trgu. Dobrodošlico jim bodo zaželeli dekleta in fantje v narodnih nošah. Na prsi jim bodo pripeli rdeče nageljne ter jih pospremili na priporočne piknične, na loški grajski vrt. Medtem bo na Mestnem trgu ves čas igral pihalni orkester pod vodstvom Francija Severja.

Osrednji kulturni program piknika se bo na prireditvenem prostoru začel odvijati ob 11. uri. Zbranim rojakom in drugim obiskovalcem bodo sprogovorili predsednik odbora za izvedbo izseljenskega piknika Ciril Jelovšek, predsednik skupščine občine Škofja Loka Tone Polajnar, predsednik slovenske izseljenske matice Drago Seliger, predstavnik pokrovitelja Jože Hartman ter predstavniki posameznih skupin naših rojakov. Po pozdravnih nagonih pa bodo v pisanih programu nastopili: dramski igralec Aleksander Valič, folklorna skupina ter moški nonet Slovenskega prosvetnega društva iz Sovodenj ob Soči v Italiji, skupina otrok iz St. Catherinesa v Kanadi, pevec zabavnih melodij Oto Pestner iz Celja, moški pevski zbor prosvetnega društva »Ivan Cankar« – Sv. Duh-Virmaše, vokalno instrumentalna skupina »Tabor«, fanfaristi loškega pihanega orkestra, pevski zbor iz pobratene občine Sele na Koroškem ter vezalec programa Janez Zihler.

Jutri razstava cvetja v Cerkljah

Turistično društvo Cerkle bo jutri ob 19. uri v osnovni soli v Cerkljah odprlo tradicionalno razstavo cvetja in lovstva. To bo že deveta tovrstna razstava, ki jo vsako leto prirejajo v počastitev dneva borea. Predsednik komisije za razstavo cvetja Janez Por pravi, da bo na letošnji razstavi sodelovalo okrog 30 podjetij, med njimi Volčji potok, cvetličarni Ljubljana in Zlato polje, Agraria Čatež, Seme-sadika Menges in druga ter okrog 50 gospodinj. Bogato razstavo pa pripravlja tudi lovska družina Cerkle.

Lansko razstavo si je ogledalo okrog 13.000 obiskovalcev. Letos računajo, da bo obisk še večji, saj bo tudi izbira bogatejša. Razstava bo odprta do vključno pondeljka, 7. julija, vsak dan od 7. do 19. ure. V torek, 8. julija, pa bo dopoldne razprodaja cvetja. A. Z.

Praznik loških čebelarjev

Čebelarska družina Škofja Loka bo pripravila na loškem gradu zanimivo čebelarsko razstavo, ki ne bo med 12. in 20. julijem, kot je bilo prvotno objavljeno, temveč med 19. in 28. julijem. Obenem bo 20. julija na loškem gradu proslava ob 70. obljetnici Čebelarske družine Škofja Loka. Na otvoritev razstave kot na čebelarsko slavlje, kjer bo igral ansambel Lojzeta Slaku s fanti s praprotinom, so vabljeni vsi čebelarji.

Črtomir Zorec:

N'mav čriez izaro, n'mav čriez gmajnico...

(Pogovori o koroških krajih in ljudeh)

V KANALSKI DOLINI

Najbrž vsi bralci ne vedo, da je Kanalska dolina (t. j. dolina, ki se razteza od Trbiža proti Pontablu med Julijskimi in Karnijskimi Alpami) vse do 1. 1918 pripadala Koroški. Tudi jezik, noša, šege in pesmi Slovencev pod Višnjami so povsem podobne jeziku, noši, šege in pesmim ostalih koroških Slovencev. – S tem nekako opravičujem ta kratki skok iz avstrijske Koroške v italijansko – če sploh smemo slovensko Karantanijo tako grdo deliti in poimenovati. – No, le zaradi groba pesnikovega brata Jurija smo ubrali še to pot. Saj imamo občutek, četudi prestopimo avstrijsko-italijansko mejo, da smo še vedno med svojimi koroškimi rojaki.

S smrto pesnikovega brata Jurija Prešerna dne 7. oktobra 1868 v Ovčji vasi (nemško Wolfsbach, italijansko Valbruna) v Kanalski dolini in s postavljivijo njegovega nagrobnika s slovenskim napisom: »Tukaj počivajo častitljivi gospod fajmošter Juri Prešern, ki so službo fajmoštra 30 let opravljali. Rojeni 24. marca 1805, umrli 7. oktobra 1868. Blagor jim, kteri v Gospodu zaspeli, v slavi nebeski se tam prebude!«

Sicer pa je Jurij stal v Šentoperetu vse do leta 1856. Od tod je šel župnikovat v manjše fare: Sveti Valburga v dolini Krčice, Otok ob Vrbskem jezeru in Ovčja vas pri Žabnici. Tu je 7. oktobra 1868 tudi umrl. Na grobu ima nagrobnik s slovenskim napisom: »Tukaj počivajo častitljivi gospod fajmošter Juri Prešern, ki so službo fajmoštra 30 let opravljali. Rojeni 24. marca 1805, umrli 7. oktobra 1868. Blagor jim, kteri v Gospodu zaspeli, v slavi nebeski se tam prebude!«

Kakor bi sicer radi, o pesnikovem bratu Juriju kaj prav prijaznega ne moremo povedati. Za slovensko narodnostno gibanje ni imel smisla, tudi za poezijo ni imel nobenega posluha. Pridigoval je raje nemško kot v slovenščini. Z bratom Francetom sta si le poredkoma dopisovala, saj sta si bila v nazorih daleč vsaksebi. Podoba je, da sta se iz leta v leto drug drugemu vedno bolj odtujevali.

Ni pa še natanko raziskano, če se je Jurij res udeležil bratovega pogreba v Kranju. In da bi bil udeležen pri uničevanju knjig in rokopisov. O tem govori le pesnikova hčerka Ernestina, drugi viri ne vedo ničesar.

Blagor jim, kteri v Gospodu zaspeli, v slavi nebeski se tam prebude!

Nagrobnica plošča Prešernovega brata Jurija v Ovčji vasi (Kanalska dolina)

Vse kaže na to, da je Francetov brat Jurij le poddedoval del bratove zapuščine. Bodisi, da mu je nekaj pesnikovih predmetov izročila sestra Katra, bodisi, da si jih je v Kranju vzel sam ob kakem obisku bolnega brata. Vemo, da si je želel zlate ure, ki pa jo je Prešeren testamente zapustil svojemu sinku Francetu.

Tako je posodje za kavo, nekoč pesnikova last v Kranju, še l. 1889 v rokah župnika Loheta v Naborjetu (Kanalska dolina). Torej ga je po vsej verjetnosti dobil od Jurija Prešerna, ki je župnikoval v soseščini in najbrž tudi prijateljeval s pesnikovim bratom. – Že l. 1916 pa je bilo to posodje za kavo (bilo bi zanimiv eksponat v sedanjem Prešernovem spominskem muzeju!) v rokah prošta Gregorja Einspielerja v Tinjah pri Velikovcu. – Kje je sedaj, ne vemo. Kot tudi za zlato uro, ki jo je Prešeren dobil v dar še kot dunajski študent od slovaškega grofa Dubskoga, ne vemo. Bila je pač prodana v korist siroti, pesnikovega nezakonskega otroka...

VAS PREŠERNOV

Potem pa je sleherni prešernoljub kar prijetno presenečen, ko stopi v Ukve (ital. Ugovizza), to najbolj slovensko vas v Kanalski dolini. Kajti tu vidi na stenah nad trgovinami in gostilnami še bolj pa na nagrobnikih na pokopališču, često izpisani priimek Prešeren (nekajkrat tudi v nemški pisavi: Preschern). Očitno je, da je Prešernovo ime v Ukvah bolj pogosto kot kjerkoli drugje na Slovenskem.

Iškal sem v matičnih knjigah ukovskega župnišča, da bi našel Prešernov priimek izpričan tudi v prejšnjih stoletjih. A mi kakih prida podatkov ni bilo moč dobiti, ker so skoraj vse starejše matične knjige (rojstne in smrtné) bile močno poškodovane zaradi velike hudourniške povodnji v začetku našega stoletja. (se bo nadaljevalo)

Schiedel – YU – kamin, dimnik št. 1 v Evropi

proizvaja in dobavlja
PGP
Gradnja Žalec

voba barva zanesljiva pot do uspeha
sami boste hitro in poceni
olepšali svoj dom

CINKARNA CC CELJE

GLAS 9

Sreda – 2. julija 1975

OD 30. VI. '75 DALJE

VELIKO

ZNIŽANJE

CEN OBUTVI V **329** POSLOVALNICAH
SLOVENSKEGA ZDROŽENJA
OBUTVENE INDUSTRIJE

nesreča

Trčenje v predoru

V ponedeljek, 30. junija, ob 5.20 se je na cesti prvega reda med Tržičem in Ljubljajo priprila buda prometna nesreča. Voznik osebnega avtomobila avstrijske registracije Anton Frelih s Podbrda je peljal proti Ljubljaju. V drugem predoru je iz neznanega vzroka zapeljal čez polovico ceste prav tedaj ko je iz nasprotni smeri pripeljal v osebnem avtomobilu nemške registracije Gerhard Rakwitz (roj. 1928). V čelnem trčenju je bil voznik Frelih tako hudo ranjen, da je med prevozom v jesenjsko bolnišnico umrl. Huje ranjen je bil tudi voznik Rakwitz in njegova žena, hčerka pa laže. Skode na avtomobilih je za 50.000 din.

Trčila v ovinku

V ponedeljek, 30. junija, ob 13.50 se je na cesti med Sovodnjem in Oselico v Stari Oselici priprila prometna nezgoda. Voznik osebnega avtomobila Janko Bev (roj. 1948) s Podjelovega brda je peljal proti Sovodnju. V levem nepreglednem ovinku se je srečaval z mopedistom Jankom Šubicem (roj. 1927) iz Stare Oselice. Da bi preprečil trčenje na ozki cesti, je voznik Bev ustavljal, vendar je mopedist kljub temu trčil vanj. V nesreči si je voznik Šubic zlomil nogo.

Nezgoda na prehodu

Na Cesti JLA v Kranju se je v ponedeljek, 30. junija, ob 19.15 priprila prometna nezgoda na prehodu za pešce. Voznik osebnega avtomobila Ivan Rezman (roj. 1949) iz Luž je peljal proti Kokri. Na prehodu za pešce je z njegove desne proti levi prečkal cesto Sonja Podjed (roj. 1956), ki jo je avtomobil zadel. Zdravniško pomoč so ji nudili v ZD Kranj, nato pa so jo poslali v domačo oskrbo.

Neprimerna hitrost

V ponedeljek, 30. junija, ob 9.15 se je na regionalni cesti Kranj – Mengš pri odcepku ceste za Zg. Brnik priprila prometna nezgoda zaradi neprimerno hitrosti. Voznik osebnega avtomobila Radko Osredkar (roj. 1945) iz Ljubljane je peljal proti Mengšu. V blagem levem ovinku je njegov avtomobil zaradi neprimerno hitrosti na mokri cesti začelo zanasi, zaneslo ga je na nasprotno stran ceste, kjer je čelno trčil v osebni avtomobil Matije Perneta (roj. 1926) iz Ljubljane. V trčenju sta bila voznika ranjena, na avtomobilih pa je za 40.000 din skode.

L. M.

s sodišča

Napačno ravnanje voznika

Okrožno sodišče v Kranju je pred kratkim obsodilo Marjan Gortnarja, starega 27 let, iz Ljubljane na osem mesecev zapora, ker je zakrivil hudo prometno nesrečo.

Nekaj pred 21. uro 12. decembra 1971. leta je Gortnar vozil skupaj s svojo materjo od Naklega proti Ljubljani. Med Naklom in Kranjem pa je v rahlem levem ovinku napačno ocenil, da vozi po njegovem prometnem pasu neki avtomobil in reagiral tako, da se je umaknil na levostran ceste. Ker pa se mu je le dozdevalo, da mu vozi avtomobil nasproti po njegovi polovici ceste, je silovito trčil v osebni avtomobil Majde Stare, ki je vozila pravilno po svoji desni strani. V trčenju je umrl sotropnik v avtomobilu Staretova Jože Ambrožič, voznica Staretova je bila hudo ranjena, prav tako njena sotropnica Branka Debeljak, v Gortnarjevem avtomobilu pa je bila hudo ranjena njegova mati, prav tako pa tudi voznik.

Obtoženi Gortnar se je sprva zagovarjal, da je do trčenja prišel zaradi tega, ker naj bi Staretova prehitela in nato vozila še nekaj časa po levem pasu. Vendar pa je priča, voznica osebnega avtomobila, ki jo je Staretova prehitela okoli 470 metrov pred trčenjem, povedala da je Staretova vozila naprej po svoji polovici ceste in da pri prehitovanju njenega avtomobila niti ni prevozila sredinske črte, ker je sama vozila skrajno desno. Staretova jo je bila prehitela tudi zelo tesno takoj da jo je na to opozorila s hupanjem ali z lučmi, ker se je čutila ogrožena. Sodišče je zato ugotovilo, da Staretova ni mogla ogrožati nasproti vozečih avtomobilov. Tudi izvedensko mnenje je potrdilo domnevo, da je voznik Gortnar zaradi značilnosti tal na tistem odseku ceste imel vtis, da mu v ovinku vozita nasproti dve vozili vzporedno. Zaradi tega je napačno reagiral: namesto, da bi se umaknil skrajno desno, morda tudi z vozišča, pa je reševal navidezno kritično situacijo na neustrezen način, s tem da je zapeljal v levo. Če bi bil dovolj pozoren, bi po mnenju sodišča, lahko opazil, da avtomobil iz nasprotno strani vozi po svoji strani ceste. Tudi če bi Staretova takrat prehitela, tega voznik Gortnar ne bi mogel videti, kar se je pokazalo ob rekonstrukciji nesreče. Sodišče je pri odmeri kazni med olajševanimi okoliščinami upoštevalo, da je bil v nesreči sam hudo ranjen, da je njegova mati sedaj invalid, ni pa moglo seveda sudišče mimo tega, da sta zaradi te nesreče ob zdravje tudi dve mladi dekleti, ki bosta imeli posledice vse življenje, mlad fant pa je umrl, ne da bi pri tem kdo od teh treh kakorkoli ob nesreči kaj zakrivil.

L. M.

Srečanje invalidov na Vodiški planini

V počastitev 30-letnice osvoboditve pripravlja kranjsko društvo invalidov za 22. julij srečanje invalidov iz kranjske občine pri Partizanskem domu na Vodiški planini Jelovici. To bo letos že druga preditev v počastitev zmage nad fašizmom. Za srečanje na Vodiški planini, kjer bo vsak udeleženec dobil partizanski golaž, popoldne pa bo za vse piknik, že zbirajo prijave v pisarni društva v Kranju. Predvidevajo, da se bo srečanja udeležilo okrog 100 članov. Organizirali bodo prevoz z dvema avtobusoma. En avtobus bo odpeljal izpred kina Center ob 7. drugi pa ob 9. uri.

Prihodnji teden pa se bo v Radovljici sestal koordinacijski odbor društva invalidov za Gorenjsko. Pogovorili se bodo o letošnji organizaciji srečanja težjih invalidov. Letošnje tretje takšno srečanje predvidevajo za konec avgusta ali začetek septembra, prvič pa ga bodo organizirali za vse težje invalide z Gorenjske. Računajo, da se bo prijavilo okrog 200 invalidov.

Za to srečanje je kranjska podružnica Ljubljanske banke s poslovimi enotami na Gorenjskem že prevzela pokroviteljstvo. Koordinacijski odbor pa vabi, da to srečanje podprejo tudi zabavni ansambl. Prijave za ansambel, ki bi brezplačno nastopil na prireditvi, zbirajo v pisarni kranjskega društva invalidov Begunjščica 10.

A. Ž.

V nedeljo, 29. junija, nekaj po 19. uri se je na svojo zadnjo reševalno vožnjo dvignil helikopter RSNZ, da bi popeljal s Češke koče v dolino huje ranjenega Franca Grudna, ki se je ta dan dopoldne ponesrečil v severni steni Kočne. Helikopter je upravljal pilot Franc Štajer, ob ponesrečenju pa je bil zdravnik in gorski reševalec dr. Gorazd Zavrnik iz Kranja. Nekaj minut po vzletu je helikopter strmoglavlil in zgorel ter postal grob za pilota in oba potnika. Na kraju nesreče delata dve komisiji, ki skušata ugotoviti vzroke te tragedije.

To so za zdaj skopi podatki; vendar pa niti preoblikovala besed ne bi mogla spremeniti dejstva smrti dveh reševalcev; pilota in zdravnika. Tokrat se je tveganje, ki venomer spremila gorske reševalce, kadar ne glede na vreme in pot hite v skale k človeku, ki potrebuje pomoč, prevesilo v smrt. Na sliki: dr. Gorazd Zavrnik, zdravnik in gorski reševalec.

dr. Gorazd Zavrnik in pilot Franc Štajer

Pri opravljanju humane dolžnosti gorskog reševalca sta v akciji tragično preminila 29. junija 1975 naša dolgoletna sodelavca, člana GRS in UO

Ohranili ju bomo v trajnem spominu kot gorska reševalca in aktivna družbenopolitična delavca

PLANINSKO DRUŠTVO KRAJN

Prekmalu je prenehalo biti plemenito srce našega ljubljene moža, očeta, starega očeta, brata, nečaka, strica, bratrance, tista in svaka

Joža Koširja

Pogreb bo v četrtek, 3. julija, ob 16. uri na pokopališču v Kranjski gori.

Globoko žaluječi: žena Marja, sinova Jože z družino in Aleš, hčerki Lili z možem, Čvetka z družino, sestri Otti in Vilma z družinama, teti Rosa in Gisela, družine Ahilesovih, Rasingerjevih in vse ostalo sorodstvo.

Kranjska gora, 1. julija 1975.

vil v železarja-valjavca, tovarni zvestega skoraj pol stoletja, in gornika, ki mu pri nas in na tujem težko najdeš enakega. Pogo sto je delal tudi po 16 ur dnevno, da jo je v prostih sobotah in nedeljah lahko mahlil v tako prijubljene in drage mu gore. Sledovi Kopovih klinov in cepina se ne poznače le v triglavski steni, v Julianih in Karavankah, temveč tudi v francoskih, svicarskih, avstrijskih, italijanskih in celo alpinskih gorah.

Joža Kop se je leta 1922 prvič povzel na vrh Triglava prek severne stene. Njo je kasneje prepeljal več kot tristokrat, v drugih slovenskih gorah pa začrtal še 25 prvenstvenih smeri. Že pred vojno je sanjal, da bi se povzel na vrh triglavskoga očaka po stebri sredni stene. Bil se je, da ga ne bi prehiteli tuje. Sanje so se mu uresničile, ko je bil star že 52 let. Od 26. do 30. junija leta 1945 je legendarni Joža prepeljal močni steber skupaj s tovarišem Pavlu Jesih. Po njem imenovani steber je njegov najlepši spomenik, obenem pa zapovednik mlajšim, kako je treba ljubiti domače gore.

Copov Joža je simbol slovenskega planinstva in njegova legenda. Slava mu. Obenem pa hvala za vse, kar je naredil za nas!

Čopov Joža je tiho odšel

V soboto se je tiho poslovil od nas starosta slovenskih planinov, alpinistov in gorskog reševalcev, nenadkritljiv zmagovalc severne triglavke stene, učitelj in vzornik mladega rodu alpinistov in gorskog reševalcev ter človek s kristalno čistim značajem in polno mero zdravega humorja – Joža Kop z Jesenic. V 83. letu starosti je odšel človek, ki se je iz revnega bohinjskega fantiča raz-

Praznik koscev na Novi Oselici

Turistično društvo Sovodenj v Poljanski dolini bo v nedeljo popoldne na Novi Oselici ponovno pripravilo zanimivo turistično etnografsko prireditve »Praznik koscev«. Sovo-

denjski turistični delavci so v programu predvideli tekmovanje koscev, letos bodo prvič sodelovale tudi ženske, ter tekmovanje v klepanju kos. Kajpak pa bo na prireditvenem prostoru v prijazni vasiči nad Sovodnjem tudi dovolj domaćih specijalitet. Na prireditvi bo nastopil oktet Sava iz Kranja ter priznani instrumentalni trio iz gorenjske metropole.

1+3

Ob 50-letnici pisane partizanske besede so minuli teden člani zveze komunistov v kranjski občini proslavljali teden Komunista. Zvrstilo se je več zanimivih prireditv, sklepna pa je bila v petek dopoldne, ko je komite občinske konference zveze komunistov Kranj pripravil sprejem za komuniste, ki so člani organizacije prek 30 let. Zbralo se je več kot 250 članov, ki jim je ob tej priliki čestital in izrekel priznanje sekretar komiteja občinske konference ZK Henrik Peternej. O vlogi zveze komunistov in socialistične zveze kot frontne organizacije pa je govoril podpredsednik republike konference socialistične zveze Vlado Beznik. Po slovesnosti, ko je v avli občinske skupščine tekel sproščen pogovor med udeležencimi, ko so obujali spomine na različne delovanje in akcijske dogodke, smo se s tremi slavljenimi pogovarjali, kako so oni pred 30 in več leti doživljali sprejem v organizaciji.

Ivan Strajnar (1919), član zveze komunistov od 1943. leta:

«Rojen sem v Novem mestu, žalil pa že 23 let živim v Kranju. 1943. leta sem bil nad Pleterjami na Javorci v Gorjanskem bataljonu. Spominjam se, da smo bili na položajih tik pred Šentjernejem, ko so me poklicali, da moram na sestanek. Čeprav sem bil takrat že pet let skojevec, niti slutil nisem, kaj bo na sestanku. Povedali so mi, da sem z vedenjem dokazil, da sem dober skojevec in da zaslužim, da me sprejemijo v komunistično partijo. Potem so mi vsi po vrsti stisnili roko in tako sem postal član. To sicer ni bil sprejem, kot smo jih danes vajeni, vendar je bil zame, čeprav na položaju, prav tako slovesen, če ne se bolj. Bil sem srečen in ponosen hkrati. 1944. leta sem bil potem ob nekem napadu pri Grosupljah ludo ranjen. Z letalom, ki je vzletelo z Babnega polja pri Čerknici, so me prepeljali v bolničko v Bari in na zdravljenje sem tako dočkal tudi svobodo. Pred upokojitvijo sem bil nazadnje upravnik organizacije Mlad rod. Zdaj pa so moj konjiček gobe in delo v ribiški organizaciji.»

Pavla Toplak (1910), članica zveze komunistov od 1943. leta:

«Rojena sem v Dražgošah, v Kranju pa sem se preselila 1932. leta. Pred začetkom vojne sem se zaposlila v tekstilni zadrugi v Otočah, kjer sem delala skupaj z Zaggarjem in drugimi. Tam se spoznala tudi moža. Med vojno sem bila ves čas aktivna in sem držala vezo s Kranjem in drugimi kraji. Takratni član okrožnega komiteja tovariš Papež me je

že 1941. leta sprejel v komunistično partijo. Vendar pred neko akcijo smo morali vse nevarne materiale zakopati in so se kasneje zgubili. Zato sem ponoven sprejem dočakala 1943. leta. Sestanek je bil na terenu nekje nad Brezovico. Takrat sta bila poleg mene sprejeti v članstvo še Francka Kavčič in Henrik Marchel. Bil je to sprejem v ilegalu, brez nageljek, petja in slovesnosti kot so danes. Vendar je bil lep in nepozaben. Ob koncu vojne sem bila tudi v Otočah. Bile smo same ženske, ker so bili možje v partizanih. Imeli smo nalogo, da razorožimo nemške vojake. Akcija ni bila enostavna, ker se Nemci niso radi predajali, vendar smo jo uspešno uresničile. Po vojni sem bila nato zaposlena v gostinstvu, nazadnje pa v pekarni. Zdaj sem upokojenka in v prostem času najraje hodim v naravo. Sem tudi dobra poznalka in vneta nabiralka gob.»

Jože Breznik (1914), član zveze komunistov od 1941. leta:

«Moj rojstni kraj so Vrhovje pri Lukovici, v Kranju pa živim od 1953. leta. V komunistično partijo sem bil sprejet 6. decembra 1941. Takrat sem delal v Saturnusu. Spominjam se, da so mi na ilegalnem sestanku stisnili roko in čestitali. Rekli so: «Zdaj si naš, zdaj hoš pa dela!» Prisegel sem in dobil tudi prvo naložo. Se isti dan sem moral začeti tri vagona blaga, ki so bili namenjeni v Italijo. Naložo sem uspešno opravil. V Saturnusu, kjer smo takrat delali pličevinasto embalažo in svetilke, je bilo kar 98 odstotkov delavcev organiziranih v OF in vsak je na mesec plačeval 8 odstotkov po plači za OF. Celo takratni direktor je plačeval ta prispevek. Spomladi 1942 sem šel potem v partizane v II. gruppo odredov. Svobodo pa sem dočakal v Bariju kot rekonvalsent. Bil pa sem tudi v službi v Knoju. Zdaj sem tajnik krajevne skupnosti Zlatopolje. Tudi jaz že od mladih nog rad nabiram gob.»

A. Žalar

Krvavec v stiski

Zbor vlagateljev v konzorcij je razpravljal o nadalnjem razvoju

delovnimi organizacijami iz ljubljanskih občin:

Iz ljubljanskega območja namreč prihaja na Krvace okrog 70 odstotkov smučarjev, medtem ko znaša doslej delež ljubljanskih de-

lovnih organizacij v konzorciju le 21 odstotkov.

Na zboru vlagateljev so za predsednika poslovnega odbora konzorcija izvolili generalnega direktorja Iskre Jožeta Hujsa.

A. Z.

V Kranju je bila v petek dopoldne sklepna slovesnost ob proslavljanju 50-letnice pisane partizanske besede in tedna Komunista v občini. Komite občinske konference zveze komunistov je pripravil sprejem za komuniste, ki so člani 30 in več let. Svečanosti, na kateri je govoril podpredsednik republike konference SZD VL Vlado Beznik, se je udeležilo prek 250 članov zveze komunistov. — A. Z. — Foto: F. Perdan

lip bled

TRGOVINA

na Rečici, tel. 064 77 328
vam nudi

**5 — 20 %
popusta
do 31. julija**

pri nakupu najkvalitetnejšega
stavbnega pohištva
lastne proizvodnje

**potrošniški kredit
brez porokov**

Trgovina je odprta vsak dan od 6. do 14. ure
ob torkih do 18. ure in sobotah do 12. ure.

LIP BLED
lesna industrija
Ljubljanska c. 32
tel. 064 77 384

TOVARNIŠKO ZNIŽANJE

jerseyev za

30 %

cena je 87,80 din

v Blagovnici KOKRA, Kranj (pri Savniku)

TOVARNIŠKO ZNIŽANJE